

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/99/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120203192
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120203192.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Barbarou Čavojskou vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym a procesným opatrovníkom V. práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov: matky Bc. B. L., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom A. Bela XXXX/XX, J. a otca I. I., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom S. XXX/XX, E. B., t.č. bytom K. XXXX/XX, J., o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. E. otca na zníženie vyživovacej povinnosti **s a z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania sa otec domáhal zníženia vyživovacej povinnosti otca k mal. D. zo sumy 90,- Eur mesačne na sumu 40,- Eur mesačne, prípadne inú nižšiu sumu. Návrh odôvodnil svojou finančnou situáciou, od októbra 2019 je bez pravidelného mesačného príjmu, nakoľko pracoval ako SZČO, ale v októbri 2020 mal úraz - zlomenú kľúčnu kosť. Otec ako svoje výdavky uviedol nájom za byt, v ktorom býva, strava, výživné na syna J. vo výške 63,- Eur mesačne a výživné na maloletú D.. Predmetné výdavky otec hradil v posledných mesiacoch len z úspor, čo ovplyvnilo jeho životnú úroveň a momentálne sa jeho úspory priblížili nule a v banke má dlh 1900,- Eur. Dodal že keď bude mať zase pravidelný príjem, bude rád opäť prispievať na výživu vo výške 90,- Eur.

2. Otec na pojednávaní dňa 16.07.2020 uviedol, že v súčasnosti nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne dávky, ani nemocenské, dňa 18.06.2020 bol prepustený z väzby, trestné konanie bolo ukončené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020 zo dňa 11.6.2020. V zmysle trestného rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020 zo dňa 11.6.2020 má nastúpiť na protialkoholické liečenie ústavnou formou, avšak deň nástupu a dĺžka liečenia mu ešte nebola oznámená. Otec je od 19.06.2020 je zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie UPSVAR Trenčín. Zároveň je otec od 25.06.2020 práceneschopný z dôvodu úrazu v októbri 2019. Pred úrazom pracoval ako živnostník po stavbách, zarobil asi 1000,- Eur brutto. Z hrubého príjmu platil odvody do ZP 69,- Eur, do SP 139,- Eur. Od októbra 2019 bol dva mesiace na PN-ke, pokiaľ ho „nezavreli“. Vo väzbe bol od 18.12.2019 do 18.6.2020. Aktuálne chodí na rehabilitácie. Otec sa vyjadril, podľa lekárov ďalší vývoj zdravotnej starostlivosti ohľadne úrazu zlomeniny budú rehabilitácie alebo operácia. Na bývanie toho času neprispieva, nemá z čoho, naposledy prispel pred úrazom 100-140 Eur. Platí výživné na maloletého J. I. XX,- Eur, ďalej má životnú poisťku s poplatkom 20 Eur mesačne, tú platí aktuálne jeho matka, výdavok otca na telefón je 33-35 Eur mesačne. Vo VUB banke má otec zriadený osobný účet a kreditnú kartu. Na oboch má dlhy, na osobnom účte asi 360,- Eur a na karte viac ako 1270,- Eur. Otec býva v byte v J. spolu s matkou, byt je vo vlastníctve jeho sestry. Otec vlastní jednoizbový byt v E. B., v ktorom od decembra 2019 býva

sestrina dcéra, tá si uhrádza len energie. Otec vo svojom byte nebýva, lebo nemá 130,- Eur na nájomné. Otec vlastní osobné motorové vozidlo K. I. r.v. 1999. Od júna 2020 sa s mal. D. stretol asi 10krát, niekedy na celý deň, niekedy na poobedie. V roku 2019 som sa s maloletou stretával často. Nad rámec bežného výživného mal. kupoval potraviny, príležitostne oblečenie, chodili sme na výlety.

3. Matka na pojednávaní poukázala na takmer nepretržité požívanie alkoholu otcom do roku 2013 kedy sa poznajú. Uviedla, že úraz v októbri 2019 si otec spôsobil v čase, keď bol pod vplyvom alkoholu. Uvedené otec potvrdil a deklaroval, že v lekárskej správe z Pohotovosti v J. vystavenej v deň úrazu bolo v prvom riadku uvedené, že v krvi otca bola po prijatí zistená prítomnosť alkoholu. Matka sa vyjadрила, že dôvodom, že otec bol zobraňovaný do väzby bola skutočnosť, že v decembri 2019 došlo k incidentu, ktorému predchádzalo matkine niekoľkomesačné prenasledovanie otcom, kedy jej neustále vyzváňal na zvonček a ak sa dostal do vchodu búchal na dvere jej bytu. Matka je rozvedená, žije s dvomi dcérami v 4izbovom byte. Ide o družstevný byt, má podpísanú nájomnú zmluvu so Stavebným družstvom J.. Staršia dcéra B. L. má 22 rokov, študuje na VŠ. Na výživu B. dostáva výživné od svojho otca 170,- Eur mesačne. Matka partnera nemá. Je zamestnaná v Slovenskej pošte, a.s. ako poštová doručovateľka s priemerným príjmom za prvý polrok 2020 572,- Eur netto. V období od 03.03.2020 do 14.06.2020 bola takmer nepretržite na OČR s maloletou D.. Poberá rodinné prídavky na dve deti, daňový bonus. A. vyššej hodnoty nevlastní. Matkine výdavky predstavujú mesačne 220,- Eur nájom, 25,- Eur elektrina, plyn 5,- Eur, poisťka za bývanie 19,- Eur ročne, RTVS 4,64 Eur, internet 16,39 Eur, komunálny odpad za tri osoby 97,83 Eur ročne, splátka úver čerpaného za účelom rekonštrukcie bytu 64,- Eur mesačne, plnoletej dcére B. prispieva 70,- Eur. Matka sa vyjadрила, že stretávaniu otca s mal. nebráni, chce, aby sa vídali ale keď otec nie je pod vplyvom alkoholu. Uviedla, že v priebehu minulého týždňa pred pojednávaním mal otec D. takmer nepretržite, ale keď ju vracal bol z neho cítiť alkohol. Nad rámec bežného výživného otec kupuje maloletej príležitostne potraviny, oblečenie nie, zobral ich niekoľkokrát na výlet. Podľa matkinho vyjadrenia, otec počas výkonu práce SZČO vystriedal v roku 2018-2019 otec asi 5 zamestnaní, v každom ukončil činnosť v priebehu hneď prvého mesiaca, väčšinou to bolo z dôvodu požívania alkoholu otca alebo nezodpovednosti otca. Od otcovej matky, ktorá mu robí účtovníctvo má informáciu, že ak by otec pracoval celý mesiac mal by hrubý príjem 1500 - 1.600 Eur. Otec však riadne celý mesiac nepracoval, len niekoľko dní.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti navrhuje zamietnuť, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme mal. dieťaťa.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, oboznámením listinných dôkazov, t.j. lustráciou v SP na otca aj matku, lustráciou v registri obyvateľov na otca, matku a maloletú, výpisom zo živnostenského registra na meno I. I., potvrdením UPSVAR Trenčín o poberaní prídavkov na deti matkou, odpoveďou z Daňového úradu Trenčín, daňovým priznaním otca za rok 2019, správou z UPSVAR Trenčín na č.l. 30, správou zo Sociálnej poisťovne na č.l. 31, lustráciou v Sociálnej poisťovni na meno otca zo dňa 14.07.2020, potvrdením z Sociálnej poisťovne na č.l. 34, čestným prehlásením Mgr. S. I., lekárske správy otca na č.l. 36-37, 40-42, potvrdením o pôžičke otca vo VUB banke na č.l. 38, potvrdením z UPSVAR Trenčín o zaradení otca do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 19.06.2020, potvrdením o platbách v materskej škole maloletej, potvrdením o vysokoškolskom štúdiu B. L., potvrdením zo S. poisťovne o poberaní ošetrovného matkou za mesiace marec až máj 2020, potvrdením o príjme matky od zamestnávateľa Slovenská pošta, a.s., oznámením Stavebného bytového družstva P. XX, Trenčín, nájomnou zmluvou uzavretou medzi matkou a Stavebným bytovým družstvom P. XX, J., výpismi z účtov z Tatrabanky, a.s. o úhrade výdavkov na maloletú za školné v škôlke, stravu v škôlke, pokladničnými a príjmovými dokladmi o úhrade výdavkov na maloletú, rodným listom maloletej, lustráciou v Sociálnej poisťovni na meno matky zo dňa 15.07.2020, rozsudkom tunajšieho súdu 30P/20/2016-51 zo dňa 21.11.2016, rozsudkom tunajšieho súdu 30P/67/2017 zo dňa 13.11.2017, trestným rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020 zo dňa 11.6.2020 a uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020-148 zo dňa 11.06.2020, pričom zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín 30P/20/2016-51 zo dňa 21.11.2016 bola schválená rodičovská dohoda a mal. D. zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol povinný prispievať na výživu maloletej sumou 63,- Eur mesačne. Naposledy bola upravená vyživovacia povinnosť otca k maloletej rozsudkom tunajšieho súdu 30P/67/2017 zo dňa 13.11.2017, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 90,- Eur mesačne a dlh otcovi vo výške 54,- Eur súd otcovi uložil splácať v splátkach vo výške 54,- Eur. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa

25.11.2017. Maloletá D. pochádza z partnerského vzťahu navrhovateľa a matky. V čase tejto poslednej úpravy matka končila rodičovskú dovolenku a jej jediným príjmom bol rodičovský príspevok vo výške 213 Eur mesačne a prídavok na dve deti. Otec pracoval pre spoločnosť K. s.r.o. ako stavebný robotník, za obdobie od 15.09.2017 do 31.10.2017 mal príjem 749,- Eur, okrem maloletej D. mal vyživovaciu povinnosť k plnoletému B. I. vo výške 63 Eur a k maloletemu J. I. vo výške 63,- Eur. A. D. mala 3 roky a navštevovala materskú školu, náklady na materskú školu predstavovali 44,- Eur, ďalšie výdavky mala matka na stravu, oblečenie pre maloletú.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020-144 zo dňa 11.06.2020 bol otec uznaný za vinného z trestného činu - prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona a § 127 ods. 5 Tr. zákona., za čo bol otcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

8. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 2T/37/2020 zo dňa 11.06.2020 bola väzba, ktorú otec vykonával od 18.12.2019 do 11.06.2020, započítaná do trestu odňatia slobody uloženého vyššie uvedeným rozsudkom. Zároveň bolo otcovi uložené nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby.

9. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že otec 27.10.2019 utrpel úraz - zlomeninu kľúčnej kosti. Následnej bol 2 mesiace práceneschopný. V období od 18.12.2019 do 11.06.2020 bol vo väzbe. Od 19.06.2020 je zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie UPSVAR Trenčín a od 25.06.2020 je práceneschopný z dôvodu uvedeného úrazu v októbri 2019. Pred úrazom otec pracoval ako živnostník v stavebníctve s príjmom cca 1000,- Eur brutto, z ktorého platil odvody do ZP 69,- Eur a do SP 139,- Eur. Z dokazovania vyplynulo, že napriek výdavkom uvádzaným otcom na bývanie, životnú poisťku, telefón, otec uvedené výdavky neplatí a hradí ich jeho matka. Vyživovacia povinnosť k plnoletému B. I. vo výške 63 Eur mu odbudla, okrem maloletej D. má stále vyživovaciu povinnosť k maloletemu J. I. vo výške 63,- Eur. Otec má aktuálne vo VUB dlh na osobnom účte asi 360,- Eur a na karte viac ako 1270,- Eur. Voči maloletej D. má nedoplatok na zročnom výživnom, nakoľko v januári 2020 zaplatil otec 45 Eur, v marci 2020 45 Eur, v apríli 50,- Eur, v máji 45,- Eur, v júni 45,- Eur, namiesto súdom určených 90,- Eur mesačne, v júli 2020 ešte nezaplatil.

10. Matka maloletej je zamestnaná ako poštová doručovateľka v S. pošte a.s., jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od júla 2019 do júna 2020 vo výške 507,70 Eur vrátane daňového bonusu. Iný príjem nemá. Poberá prídavok na dve deti vo výške 49,90 Eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má ešte k plnoletej dcére B., ktorá študuje na vysokej škole a prispieva jej 70,- Eur mesačne. V období od 03.03.2020 do 14.06.2020 bola takmer nepretržite na OČR s maloletou D.. Matkine výdavky predstavujú mesačne 220,- Eur nájom, 25,- Eur elektrina, plyn 5,- Eur, poisťka za bývanie 19,- Eur ročne, RTVS 4,64 Eur, internet 16,39 Eur, komunálny odpad za tri osoby 97,83 Eur ročne, splátka úveru čerpaného za účelom rekonštrukcie bytu 64,- Eur mesačne.

11. Maloletá D. má 5,5 roka, navštevuje stále materskú školu, je evidovaná v zubnej a logopedickej ambulancii. Maloletá má rozsiahlejšie zubné problémy, ktoré si vyžadujú takmer mesačnú návštevu zubára, s čím sú spojené zvýšené výdavky asi 20,- Eur mesačne. Výdavky s materskou školou predstavujú za školné 25,- Eur mesačne, za stravu 40,- Eur mesačne, poplatok do občianskeho združenia 40,- Eur ročne, poplatok do triedneho fondu 12 Eur ročne, bežné výdavky na kultúrne akcie 10 Eur ročne. Maloletá navštevuje viacero platených krúžkov angličtina s poplatkom 42,- Eur ročne, tanečná 24,- Eur, plávanie 22,- Eur mesačne. Bežné výdavky na stravu a oblečenie D. sú 60,- Eur mesačne. O platbách uvedených výdavkov matka predložila súdu potvrdenia (č.l. 43, 55, 56). Matka uviedla, že nepredložila potvrdenia o úhrade angličtiny a tanečnej, nakoľko tieto krúžky vyučujú externé pracovníčky materskej školy a v materskej škole jej vzhľadom na mimoriadnu situáciu nemohli do dňa pojednávania príjmový doklad vystaviť. Otec uvedené výdavky nerozporoval.

12. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia

prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne. ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Zároveň súd považuje za dôležité zdôrazniť, že iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zisťiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napríklad výška mesačných nákladov rodiča a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, napr. úvery, životné poisťky, náklady na mobilný telefón a pod.. Jedným z rozhodujúcich faktorov pri určení jej výšky, je zistenie mesačných nákladov povinného rodiča. Často krát totiž ochota rodiča plniť určitú výšku výživného na svoje dieťa nedosahuje ani jeho mesačné náklady na platenie úverov, či poisťiek. Majetkové pomery povinného rodiča je nevyhnutné posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a podobne), jednak jeho životný štandard, ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady). Cieľom ust. § 62, ods. 5 Zák. o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri

rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

17. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti a teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosti, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti a situácia na trhu práce. Zohľadňuje aj jeho majetkové pomery a to, či má vyživovaciu povinnosť voči iným osobám. Pokiaľ sa preukáže, že na strane povinného došlo k poklesu alebo k strate zárobku, či iného príjmu, súd musí skúmať dôvody, ktoré k tomu viedli (R 27/1970).

18. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí.

19. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, súd neprihliada len na skutočné faktické príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, t. j. príjmov, ktoré povinný potencialne mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, ak povinný svojim konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým až k strate možnosti platiť výživné. Rovnako sa predmetný princíp uplatňuje v prípade, ak povinný sa sám bez vážneho dôvodu, nie v dôsledku objektívnych príčin nezavinených, vzdal doterajšieho zamestnania bez toho, aby k tejto skutočnosti mal závažný dôvod. Obdobne negatívne dopady na možnosť platiť výživné má konanie povinného, ktorým sa povinný sám svojím zavineným konaním dostal do situácie, ktorá mu znemožňuje dosahovanie príjmu úplné alebo čiastočné. Aj v takomto prípade je na mieste uplatnenie princípu potenciality príjmu.

20. Dôvodom návrhu otca na zníženie výživného boli dôsledky úrazu zlomeniny kľúčnej kosti, ktorý otec utrpel 27.10.2019, ktoré mu znemožňujú pracovať a dostal sa kvôli nim do nepriaznivej finančnej situácie. Úlohou súdu bolo posúdiť, či išlo v danej veci o takú podstatnú zmenu pomerov na strane otca maloletej, pre ktorú by bolo potrebné meniť predchádzajúce rozhodnutie súdu výšky výživného. Dočasná práceneschopnosť nie je sama o sebe dôvodom na zmenu výšky výživného (zníženie). Pri osobách v produktívnom veku vykonávajúcich zárobkovú činnosť sa predpokladá, že môže nastať obdobie dočasnej práceneschopnosti. V tomto období je obvykle vyplácané poisťovcom Sociálnej poisťovne nemocenské (ak spĺňajú zákonné podmienky na vznik nároku).

21. Pri preskúmaní veci vyplynulo, že otec dlhodobo pravidelne požíva alkoholické nápoje. Otec požívanie alkoholu potvrdil, mal za to, že to však nie je v nadmernej miere, len pri stretnutiach s kamarátmi, mal za to, že do alkoholu investuje len asi 20,- mesačne. Napriek tomu, že sa otec nepovažuje za závislého na alkohole, tento zohrával úlohu pri samotnom úraze otca, ako aj pri spáchaní skutku otca, ktorý naplnil znaky trestného činu. Otec potvrdil, že úraz zlomeniny v októbri 2019 sa mu stal v čase, keď bol otec pod vplyvom alkoholu. Uvedená informácia je obsiahnutá v lekárskej správe vystavenej v deň úrazu na pohotovosti v Trenčíne, po prvotnom vyšetrení otca. Túto skutočnosť oznámil súdu a potvrdil sám otec, i keď predmetnú správu na pojednávanie nepriniesol. Vzhľadom na uvedené súd považuje za nesporné, že alkohol zohrával úlohu pri vzniku úrazu, ktorý sa stal keď otec s kamarátom niečo prenášal. Matka informáciu o užití alkoholu otcom v deň úrazu deklarovala tým, že otec jej v daný deň vyzváňal, čo robil keď mal vypité, pričom následne ho videla ako pod vplyvom alkoholu nastupuje do auta. Po úraze bol otec dva mesiace práceneschopný, za november 2019 mu bola vyplatená nemocenská dávka 216,40 Eur a za december 2019 nemocenská dávka 145,10 Eur. Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Tp/95/2019 zo dňa 20.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tpo/5/2020 zo dňa 14.01.2020, bolo rozhodnuté o väzbe otca, na výkon ktorej nastúpil dňa 18.12.2019 a túto väzbu vykonával do dňa 11.06.2020. Zo skutku, v súvislosti s ktorým bol otec rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/37/2020-144 zo dňa 11.06.2020 uznaný za vinného z trestného činu - prečinu nebezpečného prenasledovania vyplýva, že skutok otec opakovane páchal pod vplyvom alkoholu. Okrem trestu odňatia slobody bolo otcovi za spáchaný trestný čin uložené i ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. V období od 18.12.2019 do 11.06.2020 otec nemal príjem z dôvodu výkonu väzby, avšak je nesporné, že uvedené bolo dôsledkom jeho zavineného konania, pri ktorom opäť významnú úlohu zohral alkohol. Taktiež po nástupe otca na protialkoholické

liečenie, ktoré zrejme bude trvať niekoľko mesiacov, otec nebude mať možnosť dosahovať príjem, avšak zase v súvislosti s požívaním alkoholu. Ďalšou skutočnosťou, ktorú súd zohľadnil je, že otcovi od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti na maloletú D. odbudla vyživovacia povinnosť na B. I. vo výške 63,- Eur. Súd má za to, že otec sa svojím nezodpovedným správaním a konaním dostáva do situácii, ktoré mu znemožňujú dosahovať príjem a ohrozuje tak riadne plnenie vyživovacej povinnosti voči D.. Ani pred podaním návrhu si za rok 2020 otec neplnil túto povinnosť ku D. riadne, keď v mesiaci január 2020 zaslal matke len 45,- Eur a v marci 2020 45,- Eur. Zároveň z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že otec v krátkych časových intervaloch obnovoval a rušil živnosť, ak pracoval, často menil odberateľov, z rôznych dôvodov nepracoval všetky pracovné dni v mesiaci. Odhliadnuc od skutočnosti, že úraz otca nastal keď otec bol pod vplyvom alkoholu, z hľadiska potenciálnej možnosti príjmu otca má súd za to, že bolo v otcových možnostiach ako živnostníka v odbore stavebníctvo dosahovať pred úrazom taký príjem, z ktorého by si vytváral rezervu, z ktorej by čerpal v čase, keď dočasne nemôže pracovať. U rodiča maloletého dieťaťa je dôvodné očakávať, že bude vytvárať zdroje (hoci aj formou úspor) pre obdobie, ak na jeho strane vznikne prechodne prekážka pracovať, aby mohol plniť vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Už uvedené skutočnosti považuje súd za postačujúce na vyslovenie záveru, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Súd nad rámec uvedeného konštatuje, že otec nie je nemajetný, vlastní nehnuteľnosť - jednoizbový byt v E. B. a motorové vozidlo. V predmetnom byte otec nebyva a mohol by tak z jeho prenájmu dosahovať príjem. Tvrdil však, že v ňom býva jeho neter, ktorá uhrádza len energie v byte. Pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane maloletej, táto stále navštevuje materskú školu, do prvého ročníka základnej školy nastúpi v septembri 2021, avšak už samotné plynutie času, kedy maloletá je vekovo staršia, odôvodňuje zvýšenie nákladov na uspokojenie jej základných životných potrieb, ako je strava, hygiena, oblečenie a pod. Zároveň má maloletá dentálne problémy, kvôli ktorým takmer každý mesiac navštevuje zubného lekára, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Taktiež maloletá navštevuje viacero platených krúžkov, pričom návšteva mimoškolských aktivít je vzhľadom na vek maloletej v záujme jej rozvoja. Už súčasná suma výživného 90,- Eur pokrýva len asi polovicu odôvodnených potrieb maloletej, pričom otec ako rodič, ktorému nie je maloletá zverená do osobnej starostlivosti, by sa mal na výživnom podieľať vo vyššej miere. Vzhľadom na všetky skutočnosti má súd za to, že zníženie výživného by bolo v rozpore so záujmami maloletej. Skutočnosť, že otec v dôsledku svojho zavineného konania nemohol a nemôže vykonávať riadne pracovnú činnosť nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 355 ods. 1, § 362 ods. 1 prvej vety CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody § 365 CSP a § 62 CMP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 62, ods. 1, § 65 a § 66 ods. 1 CMP).